

סרטו של ז'אק טאטי, המכונית שלי, אשר פתח חגיגית את שבוע הסרט הצרפתי, הוא ללא ספק יצירת אמנות. אם יקלט הקהל כאן את כל ההברקות בסרט או לא, זאת נדע רק כאשר יוצג בהצגות רגילות, אם כי אין ספק שסרט מסוג זה צריך לראות יותר מפעם אחת.

טאטי, כפי שהסביר בעצמו, אינו מגיש בדיחת מכונת, אלא רק את קצותיהן, מתוך תיקווה שתהליך המחשבה של הצופה ישלים אותן עד הסוף. לדוגמה, הסביר ש' אילו היה צריך לצלם התגוננות קלה בין שתי מכוניות, הוא היה בוחר דווקא את נקודת-המבט של מי שמסקיף מרחוק, ואינו יכול לשמוע מאומה מן המדובר במקום. אבל עיוויותיהם של שני הנהגים המאשימים זה את זה, התנהגות הקהל והמשטרה דו"קא מוזחית זו, כשהצופה מתאר לעצמו מה נאמר מתוך עיוויות בלבד, היא הרבה יותר מצחיקה, לדעתו.

מרבדים יותר מדי. אלא שלטאטי ציפתה הפתעה מצחיקה הרבה פחות ב' בכורה התגיגית. מתוך סיבה שאינה כלל ברורה, החליט המכונאי של קולנוע הוד לסיים את הסרט שלוש דקות לפני הסוף. מדוע? לאלוהים פתרונים. ישנם אמרים שהמכונאי פחד כל כך, שלא יסגור את ה' מסך בזמן (כך דורש טאטי) עד שעשה זאת בטרם עת.

טענה אחרת של טאטי: הישראלים תר' גמו יותר מדי מן הנאמר בסרט. "אלה דב' רים הנאמרים על הבד בהיסח'הדעת, נש' מעים כשיחית רקע ואין להם כל חשיבות. עצם העובדה שהצופה צריך לקרוא את ה' תרגום, גורעת מתשומת הלב שלו לתמונה." אלא שבקשר לנקודה האחרונה, גם הוא

טאטי מציג בהצגת בכורה בלי זנב

אשם לא מעט: מסתבר שהסרט הגיע לארץ ללא כל הערות ברורות, והמתרגמים פשוט תירגמו את דפי הדיאלוג שהגיעו לידיהם. אילו רצה אחרת, צריך היה טאטי לציין זאת בפירוט. אבל מה לעשות וטאטי הוא איש מעשה, והדיאלוג אף פעם לא נחשב בעיניו ?

הוא הוגים זאת אחרי ההצגה החגיגית, כאשר במקום לדבר על הסרט הגיש כמה הצגות פנטומימה חנים, שהיא אנב אחת מפרנסותיו. שהרי טאטי נותן לעולם סרט במתנה רק אחת לכמה שנים.

רעיונות גדולים, אנשים קטנים

למות מאהבה (גורדון, תל-אביב; צרפת) — מורה מתאהבת בתלמידה ומעוררת בכך את זעם הוריו וזעם החברה, מהם היא מוצאת מיפלט רק בין זרועות המוות. סיפור זה, הידוע לכל וזהה כימעט לחלוטין לפרשת גאבריל רוסייה, אשר הסעירה את צרפת לפני שנתיים, משמש לבמאי-פרקליט אנדרה קאיאט אמצעי מוצלח מאוד כדי להוכיח שגם במחצית השנייה של המאה העשרים ייתכן ציד-מכשפות נוסח סאלם.

קאיאט עושה זאת בדרך דידקטית ושיטתית, כעורך-דין המגיש תיק לעיונו של חבר-מושבעים. הרבה עובדות, הר' בה פרטים, וכמה שאפשר פחות רגשות או גלישה לעניינים מיותרים, כמו לסצינות אהבה, למשל.

"הרי לכם", אומר קאיאט, "הורים נאורים, אנשי שמאל המפגינים במאורעות '68, המצטטים את לנין, אבל נותרים בעצם בורגנים ממוסדים בכל מה שקשור לביתם, ומסוגלים להאשים את המורה הצעירה, אשר התאהבה בנכס, הנראה מבוגר מכפי גילו, במעשי כשפים. האם אלה הם האנשים הדורשים מהפכה?"

בדרך לא פחות נוקבת מוצגים צינורות-חוק, המוכנים לשרת את ההורים ולייסר את המורה, או, לעומתם, התלמידים, האוהדים את הזוג הטראגי. קאיאט אינו מוותר על שום פרט, ואין ספק שהוא משיג את מטרותו בסוף הסרט: היושבים באולם חייבים להתקומם, כבמאי עצמו, נגד חברה המסוגלת לענות אנשים רק משום שהם אוהבים.

אלא שההבדל בין פרקליט לאמ'דרמה הוא בכך, שה'

ג'ירארדו ופראדל: ג'נין אינו עוזר

ראשון מעוניין, מעל לכל צל של ספק, באחד משני הצד'ים. לכן, את כל מי שמצדד באוהבים מציג קאיאט אוטו מטית באור חיובי, וכל מי שמתנגד להם מזוהה מייד כג'נין חסר-תקנה, וזה כולל את הורי התלמיד המאוהב, המוצגים כשתיים מן המיפלצות הפחות-סימפטיות שעלו פעם ע' הבד.

זאת, בנוסף לאיפוק בתיאור הרגשות, הם ללא ספק ילקויים, אבל הם מחוורים לעומת מישחקה המעולה ש' אני ג'ירארדו, בתפקיד הראשי. בזכותה, ובזכות נושא ש' אינו יכול להשאיר איש אדיש, היה הסרט לשובר-קופו'ן בצרפת, ואין כל סיבה להניח שלא יחזור על כך בארץ.

הפיה לובשת צילינדר

ילדי התחנה (ארמון-דויד, תל-אביב; אנגליה) — הסיפור הוא ויקטוריאני אופייני: משפ' חה מכובדת יורדת מנכסיה, לאחר שהאב מושם בכלא על לא עוול בכפו, נאלצת לעזוב את לונדון ולהתגורר ב' בית כפרי צנוע, עד יחזור הצדק על כנו.

הילדים, חייכנים ומלאי כוונות טובות, משפיעים מטוב ליבם על כל הסביבה, מטיילים בהנאה על פני שדות נוריקים, ועוקבים בעירנות אחרי הדבר החשוב היחידי המתרחש בכפר — הרכבות העוברות בו מדי יום. האם כותבת סיפורים כדי לפרנס את המשפחה, ואם כי המצב קשה מאוד, וניתן אולי לחשוב כי העוני אינו רחוק, הם עדיין מתגוררים בבית גדול, ויש להם אפילו עזרה יומית. הרבה לא קורה בסרט זה — וכי מה יכול כבר לקרות בכפר נידח? אבל כל מה שקורה, אפוף אווירה מלאת אהבת אדם וטוב לב, ממש לפי כל מירשמי החינוך ה' אנגלי הטוב.

יש כאן רופא כפר, המרפא ללא-תמורה; ופקיד רכבת בעל לב חם, ומעל לכל, אדון זקן וחשוב, המנפנף במיט' פחתו לילדים בכל פעם שהרכבת חולפת על פניהם, וה' מתגלה עד מהרה כמלאכס הטוב — האיש העוזר להם במצוקה, ממטיר עליהם שמחות, בקיצור, פיה חובשת צילינדר ממין זכר.

שום דבר אינו מצליח להעיב ממש על אידיליה כפרית זו. השמש אינה מפסיקה לזרוח במלוא הדרה, אפילו שכל זה קורה באנגליה, אלא על-ימנת לאפשר הורדת מטר אחד

המשפחה בכפר: מימחטות במצב הכן

או שניים, מאוד פוטוגניים כשלעצמם. השדות מוריקים הפרחים מלבלבים, וקשה שלא לחשוב שאם זה מה ש' קורה כאשר יורד אסון על משפחה, הרי משפחות רבות היו מייחלות לאסון אחד או שניים.

ועוד צריך לזכור שבאותה תקופה הקטרים הונעו בכזו קיטור, המרכבות טרם פינו מקומן למכוניות, וכאשר הכ' התנהל בעצלתיים, לא הראה הבמאי ליונל ג'פריז שז' סיבה להזדרז יותר. בסך הכל, סיפור טוב-לב ומאוד דמיוני הנראה מוזר למדי בימים אלה ובזמן הזה.

תדרין

תל-אביב

*** איש החוק (אופיר, ארצות-הבר'ית) — מערבון גדוש פעילות המנסה לה' עניק גם מוסר-השכל והוא: החוק אינו ב' הכרח הפתרון הטוב ביותר למניעת-הפשע. עם בורט לנקסטר, לי ג'י קוב ורוברט ריאן.

*** מקום לנאהבים (אלנבי, אר'צות-הבר'ית) — נערה מוזרה וצמאת אהבה, נקשרת לסטודנט צעיר ותמים. סיפור אה' בה עצוב, משוחק היטב על-ידי ליוה זיגלי.

*** למות בוונציה (סטודיו, איטליה) — מומלץ רק לחובבי סרטים אומ' נותיים, המסוגלים להצטייד באורך-רוח ו' לצפות בשקיעתה של תקופה שלמה, בסרט יפה להפליא של לוקינו ויסקונטי, עם דירק בוגארד בתפקיד הראשי.

*** חייל כחול (תל-אביב, ארצות-הבר'ית) — הצבא האמריקאי משמיד בשיט' תיות בני שבט אינדיאני, בסרט ססוימו מקפיא את הדם, גם לאחר טיפול הצנזורה. הטוב בתפקידי קאנדיס ברגן.

*** פרסי (בן-יהודה, אנגליה) — קו' מדיה בלתי-יומרתית אבל משעשעת מאוד על קורותיו של איש אשר עבר השתלת אבר-מין.

ירושלים

*** רסיסי חיים (אורנע, אר'צות-הבר'ית) — תיסכולו של אמריקאי מש' כיל שאינו יכול לסבול את האווירה בה גדל, אבל לעומת זאת, אינו מוצא שום מקום אחר המתאים לו יותר. מישחק משכנע של ג'ק ניקולסון.

*** נשים אוהבות (רו'ן גליה) — העיבוד הקולנועי הטוב ל' של ד. ה. לורנס, רביעיית דמויות נלחמות נגד המיסגרות החמורות ש' מוסר, וכל התיסכולים שמיסגרות אלל' רות בתוכן. כדאי לראות.

*** בורסלינו (ירושלים, צרפ'ו) אף כי הוא מאבד מעט מן המרץ ו' פילפל בחצי השני שלו, זוהי פא' מוצלחת על סרטי הגאנגסטרים למ' הנישענת בעיקר על שני השחקנים שיים: בלמונדו ודילון.

חיפה

*** ילד פרא (מאי, צרפ'ת) פרנסואה טריפו מספר כיצד ניסו במ' 19 להחזיר ילד שגדל בין חיות, לה' ציזיליאוצ'יזה. מאופק, ועשוי בטעם ט'